

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kotoutumisen edistämisestä annetun lain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Ehdotuksen tavoitteena on toteuttaa kehysriihen säästötavoitteita, alentaa kotoutumisen edistämisestä koituvia kustannuksia ja vahvistaa julkista taloutta. Sen lisäksi esityksen tavoitteena on edistää maahanmuuttajien työllistymistä. Esityksen tavoitteena on saattaa kotoutumislain suomen- ja ruotsinkieliset pykälät vastaamaan sanamuodoltaan toisiaan, sekä yhdenmukaistaa ruotsin käännöksessä käytettyä kieltä.

Esityksessä todetaan, että julkiseen talouteen syntyisi säästöä, mikäli kotoutumislain mukaisten korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulokiriippuvuutta vähennettäisiin. Toimeentulokiriippuvuutta voitaisiin vähentää tehostamalla alkuvaiheen kotoutumista ja työllistymistä.

Keski-Suomen hyvinvointialue ei kannata hallituksen esityksessä esitettyjä muutoksia, koska niillä ei tultaisi saavuttamaan tavoiteltuja säästöjä. Esitettyjen muutosten toteutuessa hyvinvointialueen taloustilanne tulisi heikentymään entisestään.

Keski-Suomen hyvinvointialue katsoo, että muutosesityksen vaikutuksia tulisi arvioida laajemmin, kuin mitä esitysluonnoksessa nyt on arvioitu. On huomioitava, että kotoutumislain piirissä olevien korvausten korvausajan lyhentäminen ei sinällään turvaa kotoutumisen edistämistä tai vähennä hyvinvointialueen asiakkaiden riippuvuutta toimeentuloturvasta.

Keski-Suomen hyvinvointialue toteaa, että TE-uudistus sekä vallitseva työllisyystilanne vaikuttavat kotoutumiseen ja kotoutumislain piirissä olevien henkilöiden työllistymiseen merkittävästi. Näiden ajankohtaisten muutosten vuoksi esityksessä tulisi tarkemmin arvioida, mitkä ovat ne toimenpiteet, millä erityisen tuen tarpeessa ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden työllistymistä tehostetaan. Samoin tulisi arvioida, kuinka toimenpiteillä pystytään tosiasiallisesti vaikuttamaan asiakkaiden toimeentulotuen tarpeeseen. Keski-Suomen hyvinvointialue toteaaakin, ettei esityksessä ole huomioitu riittävästi kotoutumislain piirissä olevan asiakasryhmän moninaisuutta. Hyvinvointialueen palveluihin siirtyy enenevässä määrin asiakkaita, joilla ei ole mahdollisuutta työllistyä pitkäaikaissairauksien tai erittäin vaikean terveydentilan vuoksi. Samoin työllistyminen ei ole mahdollista ikääntyneille, eikä alaikäisille yksin Suomeen saapuneille asiakkaille.

Keski-Suomessa maahanmuuttajien työllistyminen on todennetusti erittäin haastavaa. Kotoutumisen ja työllisyyden edistämiseksi tarvitaan saumatonta moniviranomaisyhteistyötä, sekä vaikuttamista elinkeinoelämään suhteessa potentiaaliin työnantajiin. Keski-Suomessa kotoutumislain piirissä olevien asiakkaiden pääsyssä suomen kielen kursseille on haasteita kurssien vähäisyyden takia. Usein mahdollisuus päästä suomen kielen kurssille ja riittävä suomen kielen oppiminen työllistymisen mahdollistamiseksi ei toteudu ensimmäisen vuoden aikana.

Keski-Suomen hyvinvointialue näkee myönteisenä ja lain yhdenmukaisen toimeenpanon kannalta kannatettavana, että lain suomenkieliset pienimuotoiset tekniset virheet korjataan ja ruotsinkielinen käännös yhdenmukaistetaan suomenkielisen lakitekstin kanssa.

Paahto Marena
Keski-Suomen hyvinvointialue - sosiaalihuollon johtaja